

МАРАТ ОСПАНОВ АТЫНДАҒЫ БАТЫС
ҚАЗАҚСТАН МЕМЛЕКЕТТІК МЕДИЦИНА
УНИВЕРСИТЕТІ

“Коммуналды гигиена ғылымының
дамуына үлес қосқан Қазақстандық
гигиенист ғалымдар”

Орындағандар: Кабулова А, Махсотова Г

Топ: 502м\п

Ғылыми дәрежесі:

“Медицина
ғылымдарының
докторы”

Ғылыми лауазымы:

“Профессор”

Ғылыми бағыты;

“Медициналық
ғылым”

Неменко Борис Аркадьевич

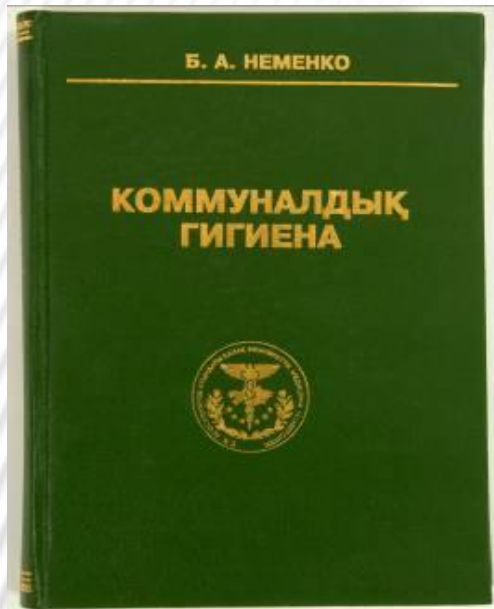
Оның еңбектері атмосфералық ауаны бағалауды, гигиеналық тұрғыдан кең ауқымда қарастыру мақсатында жүргізілді. Профессор Неменко Б.А. және оның шәкірттері өткізген ғылыми еңбектерінде атмосфералық ауадағы ауыр металдарды анықтау, автотранспорт тастамаларын өлшеу және Қазақстан Республикасында шаң фракцияларын қауіп-қатерді талдау әдістемесімен бағалауды алғашқы болып жүргізді. Ең бірінші болып елімізде, аэродинамикалық диаметрі 10 мкм тең шаң фракцияларын зерттеді.

Коммуналдық гигиена және балалар мен жасөспірімдер гигиенасы кафедрасын м.ғ.д.,
Қазақстанның МҒА-ның корреспондент мүшесі,
профессор Неменко Б.А басқарды. Ол өзінің еңбек
еткен жылдарының 12 жыл бойында гигиена және
кәсіптік аурулар ҒЗИ-нің директорының бірінші
орынбасар қызметін атқарды және республиканың
барлық гигиена ғылымын бағыттай отырып, Қазақ
ССР-ның Денсаулық сақтау министірлігінің медицина
ғалымдары кеңесінің басқармасының бірінші
орынбасары қызметінде болды, бүгінгі күнге дейін
«Гигиена» мамандығы бойынша диссертациялық
кеңестің мүшесі «Гигиена қоршаған орта ғылыми
негізі» және «Балалар мен жасөспірімдер
гигиенасының ғылыми негізі» деп аталатын Бүкіл
одақтың проблемалық комиссияларының мүшесі.

- 1995 жылдан бері профессор Неменко Б.А Қазақстанның медицина ғылымдарының Академиясының корреспондент мүшесі және гигиена секциясының төрағасы. Ол 300 ғылыми еңбек, 4 монография жариялады, оның жетекшілігімен 15 кандидаттық диссертация қорғалынды.
- Профессор Неменко Б.А коммуналдық гигиена және балалар мен жасөспірімдер гигиенасы бойынша жоғарғы оқу орындары мен колледждерге арналған мемлекеттік және орыс тілінде 5 оқулықтың авторы.

- Профессор Неменко Б.А. коммунальная гигиена и гигиена детей и подростков гигиенических курсов, преподавателям посвящен методический указатель, специальность по типу обучения программу готовит.
- 2003, 2004 и 2005 годах Б.А. Неменко авторский коллективом государственных и российских в медицинском-профилактическом факультете нижнего и высшего курса студентам посвящен «Коммунальная гигиена» учебники (редакторы (редакторы а также преподаватели Абдразакова С.О., асс. Аринова Г.А.)

Б.А.Неменконың еңбектері

Б.А Неменко профессор Т.
А.Муминов пен бірлесе
отырып, «Окружающая
среда и доказательная
профилактическая
медицина» монографиясын
жарыққа шығарды , сондай
—ақ, ғылыми зерттеу
жұмыстарында кеңінен
қолданылып жүр.

№	Автор, оқулықтың атауы	Шыққан жылы
1	Неменко Б.А., Оспанова Г.К. Балалар мен жасөспірімдергигиенасы.	2002
2	Неменко Б.А. Коммунальная гигиена	2003
3	Неменко Б.А. Коммуналдық гигиена (мед.колледж үшін)	2005
4	Гигиена детей и подростков, Неменко Б.А., Оспанова Г.К. (учебник).	2007
5	Неменко Б.А., Бекказинова Д.Б., Арынова Г.А., Елгондина Г. Б. Руководство к практическим занятиям по коммунальной гигиене: Учебник / с.	2008

**Кенесариев Ү.
И**

**Профессор Кенесариев Үсен
Исмаилұлы** көп жылдар бойы
мұнай-газ кен орындарындағы
адам денсаулығына әсер ететін
факторлар мен қоршаған орта
жағдайларына зерттеу
жұмыстарын жүргізуде. Өзінің
еңбектерінде профессор
Кенесариев Ү.И. қауіп-қатерді
талдау әдістемесін мұнай-газ
кен орындарындағы
атмосфералық ауада кездесетін
химиялық ластаушыларды
зерттеуде қолданды.

- Сондай-ақ, мұнай мен газды өндіру жұмыстары кезінде, халық денсаулығына әсер ететін зиянды химиялық ластаушылардың көрсеткіштерін анықтау арқылы санитарлы қорғау зонасын орнату бойынша жұмыстар жүргізді.

Қазақстан Республикасының қалаларына қауіп-қатерді бағалау әдісін қолдану арқылы, біздің елімізде алғашқы рет аэродинамикалық диаметрі 2.5 мкм тең өлшемді заттарға зерттеу жүргізді. Зерттеу жұмысында өлшемді заттың талдауын жаңаша көзқараспен ұсынды. Шаң фракцияларына жүргізілген ғылыми зерттеулерде, бірқатар Қазақстан қалаларының мысалында қауіп-қатерді есептеу, дәстүрлі өндірістік орындарға қолданылатын жұпты есептеу моделі, ал урбанизацияланған қалаларға арналған лог-тізбекті моделі қолданған.

- Мұнай мен газ кен орындары маңындағы елді мекендерге сипаттама бере отырып, қауіп-қатерді талдау әдістемесін қолдану арқылы, гигиеналық бағалауды заманауи әдістемемен ұйқастырудың амалын қарастырды. Яғни, шектеулі рұқсат етілген концентрацияларды қолдана отырып, қауіп-қатерді бағалау сатысында адам ағзасына қауіпсіз деңгейлер көрсеткішін анықтау жолдарын сипаттады.

Бұл тәсіл зерттеу нәтижелерін өзгеше қарастыруға мүмкіндік туғызды. Сонымен қатар, қауіп-қатерді талдау әдістемесін тек атмосфералық ауадағы ластаушыларды анықтауда ғана емес, әрі ауыз суға қойылған талаптарды орнатуда жұмыстары белгілі. Осыған мысал ретінде, 2012 жылы «Каспий тұщыландыру» зауытына жүргізілген зерттеу жұмыстары дәлел бола алады.

Қорытынды:

Біздің елімізде, қауіп-қатерді талдау әдістемесін игерген осы екі ғалымның зерттеу жұмыстарының негізінде, көптеген болашақ зерттеулерді өткізу барысында, олармен ұсынылып, әрі енгізілген тәсілдерді зерттеу жұмыстарда есептеу кезінде «доза-жауап» әдісін қолдануға мүмкіндік туады.